

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

Ministerie I&M, Inspectie Leefomgeving en Transport
T.a.v.
Postbus 16191
2500BD Den Haag

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Onze referentie
1112557

Olonummer
5367045

Bijlagen
0

Datum 14 juni 2021
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument – Cluster 21

Gegevens beschermd(e) monument(en)

Naam	Stevinsluizen
Adres	Afsluitdijk
Postcode/plaats	Den Oever
Gemeente/provincie	Hollands Kroon; Noord-Holland;
Monumentnummer	510382

Geacht mevrouw de minister,

Op 17 februari 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- Alvorens tot sloop van de grendelputten wordt overgegaan worden deze (conform ingediende aanvraag) gedocumenteerd. Deze rapportage wordt met de RCE gedeeld.
- Initiatiefnemer dient zich in te blijven zetten voor het vinden van geschikte partijen om vrijkomende onderdelen van het mechaniek van het monument ex situ te behouden. Alvorens tot afstoot wordt overgegaan ontvangt de RCE graag een actueel overzicht welke instanties voor overname van welke onderdelen zijn benaderd.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

In opdracht van Rijkswaterstaat renoveert en versterkt Levvel de komende jaren de Afsluitdijk. Een van de deelprojecten hiervan is de renovatie van de bestaande spuigroepen bij Den Oever. De vergunningaanvraag betreft werkzaamheden aan de zuidelijke brugdekken. Om de levensduur van de bestaande brugdekken te verlengen en de veiligheid te garanderen worden o.a. de volgende maatregelen voorgesteld: vervanging bestrating wegdek en onderhoudsweg, beton reparatie, vervangen kitvoegen, aanbrengen kathodische bescherming, verbetering afwatering. Onderdeel van voorliggend voorstel is de grendelputten die zich onder het wegdek bevinden te verwijderen.

Motivering

Een deel van de activiteiten in voorliggende aanvraag betreft aanpassingen waarbij geen monumentale waarde in het geding zijn (zoals het vervangen van de asfalt verharding op de rijbanen). Over de voorgestelde werkzaamheden (o.a. vervangen kitvoegen in stuiknaden, aanbrengen kathodische bescherming) die de instandhouding van het monument verbeteren ben ik positief.

Het voorstel de grendelputten te verwijderen staat wel op gespannen voet met het streven zo veel mogelijk van de monumentale waarden te behouden. De putten zijn onderdeel van het oorspronkelijke spuisluisontwerp, en als zodanig hoog te waarderen. Vooral de bouwhistorische waarde is hoog. De zeer beperkte zichtbaarheid en toegankelijkheid maakt de beeldwaarde van deze onderdelen laag (zie document ASD-RAP-1039-B en de daaraan bijgevoegde bouwhistorisch verkenning voor nadere toelichting).

Initiatiefnemer geeft twee redenen waarom de grendelputten niet behouden kunnen blijven. 1) verkeersveiligheid **risico's** 2) instandhoudingsrisico voor de brugconstructie.

Na bestudering van de stukken ga ik mee in de aangeleverde onderbouwing.

Een tussenweg die nog in overweging is genomen is om te adviseren enkel de bovenzijde van de grendelputten weg te breken, waarmee het verkeerveiligheidsbezwaar kan worden weggenomen.

Wat in dat scenario nog van de mechaniek van de vastzetinrichting zou resten zou echter dermate ontoegankelijk worden, dat deze winst vanuit behoud van monumentale waarde naar mijn overtuiging niet opweegt tegen de risico's die hiermee zouden blijven voortbestaan rond de conservering van aanpalende bruggdelen.

De voorgestelde verbetering in de betrouwbaarheid van de afwateringsconstructie komt de conservering en gecontinueerd veilig gebruik van het monument als geheel ten goede, dat heb ik hier zwaarder gewogen dan behoud van (een deel van) de grendelputten.

Rapportage situatie voor sloop grendelputten

In voorliggend plan is toegezegd de situatie voor sloop goed te documenteren. Elke grendelconstructie wordt ten minste vastgelegd op de foto en eventuele afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke ontwerptekeningen worden

beschreven en in beeld vastgelegd. De bevindingen worden gepubliceerd in een rapport, dat de RCE ook graag ontvangt.

Vrijkomende onderdelen

Extra aandacht vraag ik voor de vrijkomende onderdelen uit het vastzetmechaniek van de grendelputten. Deze vertellen het verhaal van de stand van de techniek **in de jaren '30 en de manier waarop de Afsluitdijk oorspronkelijk functioneerde**.

Nu deze onderdelen niet meer op hun oorspronkelijke plaats behouden kunnen blijven, is het aan de initiatiefnemer om actief op zoek te gaan naar plaatsen waar (een deel) van de vrijkomende elementen (in combinatie met ander vrijkomend materiaal) dit verhaal nog wel kan blijven vertellen, bijvoorbeeld in een museale setting. De RCE denkt graag mee in deze zoektocht naar potentiële ontvangende partijen.

Alvorens tot afstoot van wordt overgegaan ontvang ik graag een actueel overzicht welke instanties voor overname van welke onderdelen zijn benaderd.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '***Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten***' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

adviseur architectuurhistorie